

Het 4 lademodel

Het nieuwe sanctiebeleid is een 4 lademodel, dat werkt met vier categorieën van overtredingen, in combinatie met vier opvoedingsstrategieën. Het moet voor iedereen voor elke overtreding voorspelbaar zijn welk type maatregel van toepassing is. Om die maatregelen te kunnen bepalen, worden vier categorieën van overtredingen vastgelegd en voor minstens de duur van een schooljaar vooraf ingevuld. De categorieën zijn een combinatie van vier kenmerken: incidenteel of frequent, niet of wél ernstig. De klas op stellen zetten, (cyber)pesten, spijbelen, steaming, grove beliedigingen, geen gezag willen aanvaardden zijn enkele voorbeelden van de vierde categorie: ernstig én frequent. Belangrijk is dat de school de categorie bepaalt. Zodra op school afgesproken is welke overtredingen in welke categorieën thuisshoren, zou in principe een camera kunnen vastleggen in welke categorie een overtreding valt. De intentie van de dader komt pas in een tweede fase aan bod. In het 4 lademodel is dat cruciaal, omdat het de objectiviteit van de aanpak waarborgt.

Daarnaast voorziet het 4 lademodel in vier opvoedingsstrategieën: straf-als-signaal, waarschuwen, aanleren/trainen, en herstel eisen. Elk van die vier is streng gekoppeld aan één welbepaalde categorie van overtredingen. Daarbij wordt een opvoedingsstrategie gezien als een lade. De betekenis hiervan is dat voor elke overtreding die binnen de betrokken categorie valt, er niet één maar verschillende mogelijkheden zijn om hierop gepast te reageren. Dat hangt af van de situatie. Het is niet toegelaten om voor een overtreding maatregelen te halen uit een lade die bij een andere categorie van overtredingen behoort. Wel is het mogelijk dat een bepaald instrument, bijvoorbeeld een leerlingenvolgkaart, in meer dan één lade voorkomt.

Straffen, belonen en preventie

Het 4 lademodel heeft als hoofddoel op een gepaste manier gewenst gedrag op school aan te leren. Een gepaste maatregel bij een overtreding houdt rekening met de ernst ervan en zet de overtreder ertoe aan om de fout goed te maken en die in de toekomst te vermijden. Het effect van gepaste maatregelen is dat ze overtreeders niet tegen de gemeenschap opzetten, maar integendeel de band ermee versterken. Een goede band met de gemeenschap is de beste preventie van ongewenst gedrag.

Het cahier 'Gewenst gedrag en sanctiebeleid op school' focust hierbij op: de plaats van straffen, de niet-optelbaarheid van overtredingen, beperking van het aantal definitieve uitsluitingen, en gewenst gedrag belonen.

Sanctiebeleid – liden met overtredingen

EENMALIG EN NIET ERNSTIG	NIET ERNSTIG MAAR FREQUENT	EENMALIG MAAR ERNSTIG	ERNSTIG EN FREQUENT
Eten en drinken tijdens de les	Alle signalen uit de witte lade komen hier aan bod, maar op een te frequente manier.	Ongepast gedrag naar leerkrachten, opvoeders en medeleerlingen toe	Pesten
Plagen	De frequente wordt niet specifiek vastgelegd. De leerkracht gaat in overleg met leerlingenbegeleiding wanneer dit nodig is bij voldoende frequente overtredingen.	Fysieke agressie	Alle signalen uit de oranje lade komen hier aan bod, maar op een te frequente manier. De frequente wordt niet specifiek vastgelegd. De leerlingenbegeleiding zoekt in
Taak niet voorbereid of te laat ingeleverd	Er wordt samen naar een geschikte en positieve opvolging/sanctie gezocht.	Ongepast gedrag in de klas of het werkhuis	samenpraak met de directie naar een gepaste sanctie en opvolging.
Storende geluiden maken		Verbale agressie naar leerkrachten, opvoeders en medeleerlingen toe	
Praten tijdens de les		Vandalisme	
Onnodig tijd rekken tijdens de les		Drogs: dealen, gebruiken of op zak hebben	
Zingen tijdens de les (storend)		Klas verlaten zonder toestemming	
Ongepast gedrag in de rij (trekken, duwen)		Zeer storend gedrag	
Jas aanhouden tijdens de les		Roken	
Blijven antwoorden (in beperkte mate)		Alcohol	
Gsm, mp3,... laten opstaan of gebruiken		Misbruik op en van sociale media	
Vinger niet opsteken, alles zomaar door de klas roepen		Brandstichting	
De gevraagde opdracht niet uitvoeren (occasioneel)		Vervalsing van handtekening of officiële documenten	
Lesmateriaal vergeten		Opgelegde taak niet uitvoeren (strafstudie, stille klas, volgkaart, ...)	
Klasafspraken niet respecteren			

Pet of kap ophouden		Diefstal	
Referatfspraken niet respecteren		Seksuele handtastelijkheden – grensoverschrijdend gedrag	
Klasgenoten afleiden		Niet verwittigen bij afwezigheid op stage	
Lawaai maken in de gang tijdens de lessen – op ramen van de lokalen tikken		Afwezig zonder reden op tuchtnamiddag	
Een korte periode niet willen meewerken		Ongepast gedrag buiten de school (op uitstap, aan de bushalte,...)	
Spieken		Gebruik / bezit van energiedrank of energiesnoepjes op school	
	Te laat komen	School verlaten zonder toestemming	
	Niet opvolgen of verlies van de volgkaart	Hardnekkig blijven discussiëren	
		Een opdracht pertinent weigeren	
		Te laat komen tijdens leswissel	
		Hardnekkig niet willen meewerken	
		Zich bewust verstoppen	
		In de gangen blijven rondhangen	
		De rij verlaten zonder toestemming	
		Pruitsen in de gang aan de lockers van anderen	
		Op vraag van leerkracht of opvoeder vuil niet willen oprapen of weggooiden	
		Werkhuisreglement overtreden (veiligheid!)	
		Bezit van wapens op school	
		Vluchtgedrag	
WIT = KLASMANAGEMENT!			

		Ongehoorzaam zijn of een opmerking negeren	
		Pertinent weigeren om pet of kap af te zetten	
		Klasgenoten bewust en expliciet blijven storen	
		De hele les boycotten	
		Liegen	
		Handel drijven : er wordt op school niets verkocht of aangekocht	
		Spielen	
DEZE LIJST IS NIET LIMITATIEF EN KAN AFHANKELIJK VAN DE SITUATIE AANGEVULD WORDEN			

Sanctiebeleid – laden met signalen (sancties)

EENMALIG EN NIET ERNSTIG	NIET ERNSTIG MAAR FREQUENT	EENMALIG MAAR ERNSTIG	ERNSTIG EN FREQUENT
Registratie na mondelinge opmerkingen of waarschuwingen	Stille klas	Tuchtstrafstudie	Tuchtstrafstudie
Schriftelijke opmerking met duidelijke werk wat – tegen wanneer in orde moet zijn	Strafstudie gegeven door lInbegeleiding: tweemaal een 8 ^{ste} lesuur	Schorsing	Tijdelijke uitsluiting: op school of buiten de school
Schriftelijke opmerking met extra kleine taak	Nota door lInbegeleiding in agenda	Tijdelijke uitsluiting	Definitieve uitsluiting
Gesprek: verduidelijking en benoeming van gedrag + eventuele tips of wenken naar verbetering toe	Mail of telefoon naar ouders door lInbegeleiding + eventuele gedragsovereenkomst	Definitieve uitsluiting	Ouders contacteren
Contactname met ouders – bespreking problematiek	Herstelopdracht	Ouders contacteren + gedragsovereenkomst	CLB of andere externen inschakelen
Een opstel met een ludieke titel schrijven	Tijdelijke verwijdering uit de les	CLB inschakelen	Time – out opstarten
Leerkracht gezelschap houden tijdens een toezicht	Tuchtstrafstudie	Time – out opstarten	Uitsluiting van deelname aan de natuurdagen
Stille klas met eventueel opgegeven taak	Volgkaart	Volgkaart	
Out of class: niet op de gang maar naar studiezaal sturen met taak	Inhouden van middagspasje voor leerlingen die 's middags de school mogen verlaten	Uitsluiting van deelname aan de natuurdagen	
Strafstudie: 8 ^{ste} uur door leerkracht: sanctie niet op de dag zelf maar de eerstvolgende dag	Uitsluiting van eerstvolgende extra-murosactiviteit		
Niet deelnemen aan de middagactiviteiten (éénmalig)	Uitsluiting van deelname aan de natuurdagen		

Middagpasje afgeven: éénmalig,
voor leerlingen die 's middags de
school mogen verlaten. Sanctie niet
op de dag zelf maar de
eerstvolgende dag

DEZE LIJST IS NIET LIMITATIEF EN KAN AFHANKELIJK VAN DE SITUATIE AANGEVULD WORDEN